DOls es lo amor de la Patria, y dolsissim lo ferli vn particular seruey, principalment quant de ell se ocasione la seguretat de quietut, llibertat, y estimacio general de ella, alentem al bon succes la força de la veritat, encara que se li contrapose la tirania, y embustes, ab que an obrat, y obren (acorregut estich de diro) Catalans Ministres de França, per trobarse beneficiats de ella, a costa de hasiendes de Catalans, fels a son Rey, y Senior natural, que com se sō fetes carn, y sanch, senten lo restituirles, y sa dañada cōsciēcia los presipite, a desesperar de la benignitat, y clemēcia del mes piados Monarca, esent aquest lo mayor agraui ques pot fer a sa Real Grandesa, que sols desige, que aquestos tals se judiquen en si cabals de poderla merexer, pera perdonarlos, y restituirlos a sa gracia, pero ells fins vuy proteruos, continuen ab sa tirania pera oprimir al Concell de Barcelona, que tants centenars de anys a merescut lo renom de Saui, y als demes ben intensionats de la Prouincia, y ab los embelecos desingits paperons, pera engañar lo Poble, y taparli los vlls pera que no veja, ni se adone, del estat en que esta, desigant que ab ells se acabe tota la Prouincia, (propia naturalesa de tirans) pero yo que igualo als que mes amen a sa Patria, y desigen los acerts, he resolt ab la mayor breuedat puga declararli lo estat ab ques troba, y lo cami perahont y a aribat, pera que resolga la execucio de sa mayor conueniencia que es la que yo vull.

Onse anys a que comença la guerra en Cataluña, que a experimentat la Prouincia en vn Rey ofes inclinacio al perdonar, manant publicar perdons generals, ab conseruacio de Constitucions, y Priuilegis.

Que a experimentat la Prouincia benignitat, pues en les fronteres que an corregut sos Reals exercits, an tractat als naturals sense ofendrer a ses persones, y restituintlos la mula, y lo bou, que tant codicie lo soldat, tenint per menor inconuenient, lo disgustar en aquestos, no obstant que es causa de disminuirlos exercits, que lo tractar ab hostilitat, a va-

 salls

salls que encara que trauesos, ame com a fills, bon testimoni son del que dich, los de la Castellania, Plana de Vrgell, y Camp de Tarragona.

Que a experimentat la Prouincia? sobra de clemencia, pues al mateix temps que als Catalans, que atents a ses obligacions, seruien a son Rey natural en Barcelona, los donauen garrot, sa Magestad als que seruien contra les Reals Armes seguint les de França, presos a merce, los manaue asistir, y donar llibertat, com succehy ab Dō Iaume de Erill, Nicolas de Melgar, y altres.

Que a experimentat la Prouincia en sa Magestad? particular gust en beneficiarla, pues auentse rendit la Ciutat de Leyda, sense Capitulacio, a mes de donarli quinse milia lliures, y pa de municio, de nou li ratificà, y jurà tots los Priuilegis, y libertats, avent fet lo mateix ab Flix, y Tortosa, i en conclusio si be o miren los Catalans àn tingut vn Rey, que si aguesen tractat sempre de seruirlo molt be, se podian donar per contents del tracte.

Que a experimentat la Prouincia en aquest temps ablo Gouern de França? no contra factio de constitucions, que no les romp qui no à començat a guardarles, apoiantho aixi los Ministres Catalans, dient que en temps de guerra no deuhen eser guardades.

Que a experimentat la Prouincia? morts infames, desterros, violents, y confiscasions de hasiendes, esent lo major delicte tenirla, en tots estaments.

Que a experimentat la Prouincia? esclauitut, subjecta a la nacio mes auorrida, pasant per lo mal tracte de bastonades, puntapeus, y gafar per les barbes, als Balles, Iurats, y altres particulars de ella, per aseuar en les hasiendes la codicia, y en les mullers, filles, y germanes la sensualitat, coses de que donant ne raho a Barcelona ere lo remey, exortarlos a la pacientia, per ser coses que les aporte la guerra.

Que a, experimentat la Prouincia? (ay dolor) posar, a risch de perdrerse la Fè, de que taint a blasonat sempre, per

me-

metent,que en ella apenes y age lloch petit,a hont no se sie predicada la prexa,y en los majors,ne fan testimoni Tortosa,y Balaguer,ab sciẽcia dels Inquisidors,que auent inuiat a Balaguer diulien, a repararo, ajustaren ab los Eretges, que mudasen de puesto,y com la predicauen,en lo estudi,la predicasen en lo Mercadal en casa de Pedro de Aguilar.

Y vltimament que a experimentat la Prouincias vna continuada tirania,ab particular desestimacio, pues la mes benigna paraula, es, estada en los Francesos,la de,*Traidor a ton Rey*,pasant per aquestes miseries,pera aribar a la major de vna cruel pesta,y rigurosa fam,restant sense or, ni plata, auenthi portat los Francesos aram falsificat,en cambi.

Per aquestos poch delisiosos camins es aribada Cataluña al present any de 1651. en lo qual vehent sa Magastad, que la benignitat, y clemencia ab que a manat obrar a sos Exercits, no apogut conseguir la reductio de mes part de Pais,que la que an aribat a pisar,a resolt q̃ per mar,y terra se sitias la Ciutad de Barcelona,manant publicar de nou lo per do general,y obseruansa de Constitucions,y encarregant al Marques de Mortara,son Virrey de Cataluña, y Capita General del Exercit, lo acostumat bon tracte, actio si desigada per lo Marques, que ame particularment à Cataluña, ben executada,pues auent entrat ab lo Exercit, per la part de Leyda,y Plana de Vrgell,fins a Ceruera, encara ques considerauen moltes conueniencies, en ocupar aquella Vila, per no exposarla al rigor de vn saco,no volgue detenirse, y pasant auant,per lo cami de Santa Coloma, Sareal, Camp de Tarragona,y Panades, de ahont ningun natural deixa sa casa, foren tractats ab la benignitat que sa Magestat guste, lo Marques desige, y confessaran los mateixos naturals, quant no per la veritat,per la vtilitat, que lo transit del Exercit los à donat,adinerant ses mercaderies, a bons preus, y millor moneda.

Pero aribat al Bedoner,ahont comensaren los de les cases de aquella Montaña,a desampararles, no obstant la ex-

periencia podien tenir del Pais ſobredit, no ere juſt, rahonable, ni poſsible, euitar que los ſoldats, no ſe aprofitaſſen, del que y auie en elles.

Paſa lo exercit lo Lobregat, y les caſes del Vehinat de Barcelona, y Lochs petits, per ſa deſdicha feren lo mateix, ab que paſſaren per lo mateix medi, y auentſe retirat molta part dels naturals de elles a les Montañes vehines, ab les armes en les mans deſde ahont, procuren inquietar los combois, y lo de mes que poden, ſe continue lo guſt de ſa Mageſtad, que cau en lo pit ben diſpoſat del Marques, en lo tocant al bon tracte, pues encara en aquells ques prenen ab les armes, o portant viurers a Barcelona, o perturbant los que venen al exercit, ſels dòna en lo punt llibertat, pera que aſeguren a Cathaluña, que ſa Mageſtat la vol reduida, y no conquiſtada, y aixi mateix, als llochs, o caſes ſoles que preſtan la obediencia, andemanat ſaluaguardia, ſels es donada, y ſe obſerue inuiolablement.

En aqueſta forma eſta vuy citiada Barcelona per mar, y terra, y pera alentar aixi al Pais, com als de dintre an fet, y fan, grans diligenties los obſtinats miniſtres pera perſuadir a tots, que lo ſiti, no ha de ſer cõſtnat, fingint auiſos de moltes malalties en lo Exercit, que aſtrològue ſa malicia continuaran ab les moltes aygues, y altres inclemencies del temps.

Procuren perſuadir tambe, que quant ſie conſtant ab la maior edad del Rey de França, pendran les coſes de aquell Reine, bona forma, pera que ſien preſt ſocorreguts.

Volen perſuadir tambe, que lo Exercit es poch, y que ſaben no pot aumentarſe, y vltimament perſuadeixen que pelehen fins a morir, perque de vn Rey tan ofes no tenen que eſperar los perdone, ni quels guarde la paraula.

No admire que procuren aqueſtos obſtinats, perſuadir al Poble la perdicio de la Prouincia, com ſa obſtinacio los dicte, pero ſi que obren lo ſaui Concell de Cent de Barcelona, y los homens enteſos de Cataluña, com ſi donaſen

cre-

credit,al que diuhen aquestos desesperats, que com tiench dit,volen se perda tot,lo dia que ells se perdran.

Los que creuen que el Exercit no a de estar constant, poch atenen a la costum de España,que quant posa vn siti, nos alse de aquell,sens exir ab la empresa,ò les forçes rompudes, aso en lo mes remot de sa dilatada Monarquia, que sera en lo Reine de España; ahont totes les Prouincies fan esfors conforme lo molt interesen en guañar a Barcelona pera sa quietut, y poch atenen al empeño de sa Magestat, en auer inuiat la persona del Señor Don Iuan son fill a asistir al Exercit.

Si esperes Barcelona,si esperes Cathaluña los socorros de França,y aixo te a de tingut fins vuy en lo retorn a la deguda obediencia de ton Rey,y Señor natural, be pots restar desenganada,ab les noues reuolucions que a ocasionat en França la jura del Rey,desengañat ab la partida de Monsiur de Merci ab les tropes,que a no tenir lo Princep de Conde ben ajustada la partida,y poderoses forçes no aguere deixat lo puesto de Virrey de Cataluña, grandesa a que may cregue aribar,mirat qual restes,que en campaña entre caualleria Catalana,y Fransesa, no passen de 350.caualls,y dels Fracesos,ò ya sie per aficionats, a algu dels partits de França, ò per lo vtil de la guerra noua,ben a presa sen pasen alla, infanteria Francesa no la tens en campaña,y los paysans arepentits de eser exits de ses cases,los pochs quensón exits sen tornen a elles,y quisa mes cuerdos,y mes regoneguts de que sense la obediencia a España no poden tenir quietut.

Si vols tornar la concideració als anys atras,aten aque en lo punt que comensaren les reuolucions en França (que ara se van aumentant)en lo instant cesaren les asistencies quet donaue,aixi de gent,com de diner,si fou per no poder mes, mira lo poch solament te lo pilar, aquet arimes, y si prengue aqueix achaque,pera anarte desamparant, poch, a poch, be deus creurer que es per tenirte molt vehina al

estat

està que França desige, de desustanciada, de persones, y facultats, que pera reduirte, a eixa miseria, donqra parer dels Consells, sols ab lo del Cardenal de Rochilieu, te amparà França.

Voler los obstinats persuadirte, que no te fies deles promeses de ton Rey natural, bes coneix que sols parlon ab lo poble, que ab los entesos no, pues sabran, que a mes, de ser lo Rey mes piados, que en molts centenars de anys, a tingut España, y que tota la Prouincia, ò a experimentat, aquestos anys com hedit, li es hereditari, lo guardar fe, y paraula, en materies semblants a les corrents, per lo Rey Dō Iuan, que ni ell, ni sos succesors te faltaren al promes, y per la Casa de Austria, per tots, y particularment, per lo Emperador Carlos Quint, que per guardar, la paraula, y fe, donada a Martin Lutero, se exposa atantes guerres, y desdiches, y mes propiament mira, a la apasibilitat de son gouern despres de les comunitats de Castella.

Tanbe volen persuadirte los mal intencionats que pera no fiarte, te recordes de la degollacio de Cambrils, y sentencia dels Caualllers, y Iurats; yo vull tambe que ten recordes, pero que consideres, en recompensa de aquella desdichada actio, en la gent hordinaria, que desdichada fou pues se ocasionà, per quatre soldats aluorotats, sense que poguesen euitaro los Cabos, y en la resolucio, y poca politica de tres precipitats ministres, per la mort dels Caualllers, y Iurats; que sobra de resolucio fou, y no falta de paraula, pues se rendiren a merce; consideres torno adir, la recompensa, en la benignitat, y clemencia de aquestos deu anys pasats, y mes en particular, la que vuy se vse, quant te lo exercit tant en la ma, lo destruir, y despoblar a Cathaluña sense que algu loy pugue impedir.

Diuhen tambe, que ets la pedra mes preciosa de España, que li tens les entrañes vbertes; y que per aso te a de voler subsectar, bes coneix que la consequencia la trau la mali-

cia,

cia,y desesesperacio, per que yo,ò confeso hiu vullaixi, que sies la pedra preciosa,y tengues vbertes les entrañes de España, pues ab la so deus asegurarte, que ton Rey te te en lo cor,no pera destruirte, asolarte,ni castigarte,sino pera restituirte a sa gracia,ab la antigua quietut, libertat, priuilegis, y honors,que gosaues,pues aixi se asegure,de que reynara en ton cor,que es lo mes segur reynar, ab que tornaras a la fidelitat antigua, y li tindras ab ella ubertes les entrañes que vuy diuhen li tens vbertes, ab que aribaras a merexer, noues,y mayors prerrogatiues,y merces.

Ayxi,o entench si saps gozar de la ocasio,y tu Barcelona not desuanesques,crehent lo que pera perdrerte volen que cregues,de que en qual sequol temps a de estar en ta ma lo ajustarte ab ton Rey,a ton modo, aduerteix lo desdichat estat ab quet trobes,auorrida del Pais,com a primera causa de ses desdiches,y per no auer trobat en tu consuelo algu en ses aflicsions,y que es casi cert que aquest,cuerdo, se reconeixera,y ajustantse al que deu, te deixara sola pera eser lo blanc de totes les miseries,fins aribar a la total ruina.

Not oluides dels medis a per mes nostreSeñor,pera humillar ta soberuia ab la cruel pesta,y fam que as patit,y de que encara no estas sana, donali gracies,y reconeixte.

Aduerteix que França,ni pot,ni vol socorrerte que a tu, y a Cataluña yaus te com desigaue,y que no tens altres socorros,que lo reclamar,a la benignitat,y clemencia de ton Rey,pera que dauall desa obediencia te admeta en sa Real gracia.

Lo solicitaro a de ser ab temps,que Rey que fins vuy a, comulat clemencies,a clemencies,si tu estas terca,podra ser vulla justament, sies exemplar, en lo castich de tos errors ben merescut per gran que sie.: y tambe podra ser que lo Marques de Mortara ton Virey,y Capita General, que fins vuy atent a tes conueniencies, y de tota la Prouincia te a mostrat tant amor,atenent per ta terque sa a les sues,aspire

re

re a la major gloria, presentante à ton Rey conquistada, pues no vols reduida.

Saui Concell de Cent, Artistes, y Menestrals, que tant sense pasio, ni interes, aueu votat librement ab tan acert, no reguleu vostros vots al que volen los mal intensionats ministres de la tirania, queus exposau, ab molt menor culpa, a serlos iguals en la pena, no temau les iniques resolusions dels proteruos que nous poden embarasar quant teniu vn exercit de vostron Rey natural queus ampara, para que goseu de vostra libertat, y quietut.

Aquestes sencilles veritats te presenta; ò Cathaluña, o Barcelona, Concell de Cent, y poble, lo Catala que mes desiga la quietut, llibertat, y acerts de sa patria, vulla Deu fasen lo profit com en mi esta viu lo desig de que prengau la rosolucio tant prest com conue.